

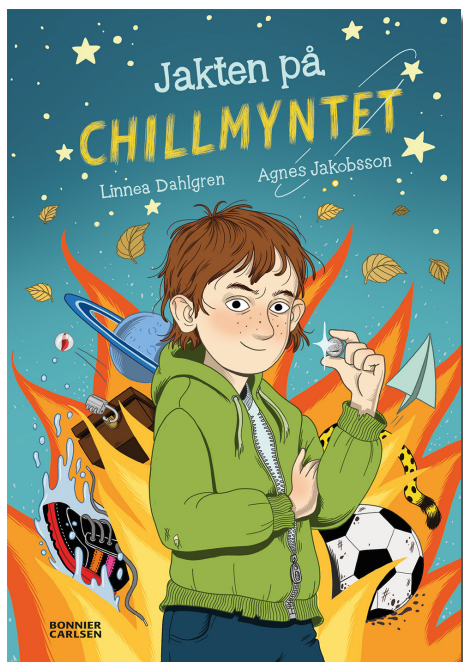
Handledning
Av: Linda Engvall

Inledning

Den här handledningen är framtagen till boken *Jakten på chillmyntet* av **Lina Dahlgren**, illustrerad av **Agnes Jakobsson**. Berättelsen bjuder in till samtal om olika känslor, vänskap och relationer. Den väcker tankar om vad som är viktigt i livet oavsett ålder. Att riktig vänskap kan vara livets skatt. I lärarhandledningen finner du förslag på frågeställningar och aktiviteter som kan användas vid såväl enskild som gemensam läsning och arbete med boken.

Om boken

Det värsta som kunde hända har hänt: Emi har tappat bort sitt chillmynt – hans speciella peng som gör att han blir lugn. Utan sitt chillmynt har Emi som en eld i hela kroppen, han hamnar ständigt i bråk och verkar göra alla omkring sig besvikna. Men när klassen får i uppgift att hitta en gammal piratskatt blir Emi övertygad om att den kan lösa alla hans problem – bara han hittar skatten först av alla.

Jakten på chillmyntet är ett fantasifullt äventyr om en förlorad skatt och återfunnen vänskap. Boken handlar också om att behöva dela rum med sina syskon, sakna vinterjacka i november och äta muffins och choklad till middag. Författaren **Linnea Dahlgren** tecknar ett ömsint porträtt av en stökig nioåring med stort hjärta. Med sina kärnfulla illustrationer fångar **Agnes Jakobsson** upp både de stora känslorna och små detaljerna i Emis värld.

Författaren och illustratören

Linnea Dahlgren, född 1991, har gått på Skrivarskolan på Ölands Folkhögskola och Författarskolan vid Lunds Universitet. Hon har gett ut ungdomsromanerna *Dagen du förstörde allt* och *Denna ljuva skitsommar*, samt mellanåldersrysaren *Brunnens fånge*. *Jakten på chillmyntet* skrev hon efter att ha varit lärarvikarie för en klass på lågstadiet, inspirerad av barnen hon träffat där. Vid sidan av sitt författarskap arbetar **Linnea Dahlgren** som bibliotekarie i Lund.

Agnes Jakobsson är en av Sveriges nya seriestjärnor. Hon är utbildad vid serieskolan i Malmö. *Psycho Girl* är hennes debut i bokform.

Läroplanen

Lgr22

Materialet är kopplat till syftestexten för svenska i Lgr 22 och de föreslagna uppgifterna bygger på delar ur det centrala innehållet för lågstadiet. Syftet med materialet är att undervisningen väver ihop och utvecklar elevernas kunskaper att läsa och skriva samt lyssna och samtala om olika typer av texter.

I syftestexten för svenska står det bland annat: *I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Eleverna ska ges möjlighet att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden (Lgr22, Skolverket).*

Centralt innehåll svenska 1-3

Läsa och skriva

- Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter.
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter.

Tala, lyssna och samtala

- Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer.
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll.

Texter

- Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn. (Lgr22, Skolverket)

Centralt innehåll SO 1-3

Att leva tillsammans

- Samtal om och reflektion över moraliska frågor och livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, könsroller och döden. (Lgr22, Skolverket)

Läsa och arbeta med boken

Nedan hittar du förslag på hur du kan lägga upp arbetet med boken *Jakten på chillmyntet*. Här finns förslag på frågeställningar som du kan ställa till eleverna vid högläsning och aktiviteter att göra före, under och efter läsningen. Utgå från elevernas erfarenheter, kunskaper och funderingar när ni läser och arbetar med boken. Det är bra att läsa igenom boken själv innan du och eleverna tillsammans ska läsa och arbeta med boken.

Före läsningen

Undersök bokomslag och titel:

Vad tänker ni om bokens handling utifrån titeln *Jakten på chillmyntet*? Vad är ett chillmynt, tror ni?

Undersök illustrationen på bokomslaget:

Vad visar bilden?

Vad ser och upptäcker ni i bilden?

Vem är det som ni ser, tror ni?

Hur tolkar ni det ni ser?

Vad tänker ni om det ni ser?

Vilken stämning tycker ni framhävs?

Vilka känslor tycker ni att karaktären visar?

Vilka känslor väcker bilden på omslaget hos er?

Vad tror ni boken kommer att handla om utifrån bokomslaget?

Bekanta er mer med boken genom att läsa baksidestexten.

Berätta om vilken som är författare till boken samt illustratör.

Under läsningen

Gör textkopplingar: koppla innehållet till elevernas erfarenheter, intresse och funderingar. Har ni läst någon annan berättelse som påminner om denna? Kan ni koppla berättelsens tema till omvärlden.

Vid högläsning kan du, stanna upp vid svåra ord eller uttryck under läsningen. Läs om meningen eller stycket där ordet finns. Eleverna kan även göra egna ordstopp genom att på något sätt visa att de vill ha ett ord förklarat.

Vid högläsning kan du modellera genom att stanna upp, tänka högt och ställa frågor till texten. Är det något som eleverna undrar?

Undersök illustrationerna. På vilket sätt samspelar texten och illustrationerna?

Ställ hypoteser och försök förutspå kapitlets handling utifrån kapitelrubrikerna.

Efter läsning

Förslaget nedan kan ni göra efter varje lästillfälle:

Diskutera det ni just läst. Använd gärna de föreslagna frågeställningarna som finns i lärarstödet men anpassa efter eleverna. Låt eleverna skriva egna frågor till texten, där svaret går att finna **på**, **mellan** och **bortom** raderna.

Sammanfatta det ni läst. Vad hände i början, mitten och i slutet?

Vem eller vilka var med? I vilken miljö utspelade sig de viktigaste händelserna?

När var det?

Delge varandras inre bilder.

Rita eller gör det muntligt.

Finns det något som eleverna fortfarande funderar över?

Låt eleverna skriva egna frågor till texten. Jag undrar ...

Förslaget nedan kan ni göra efter att ni läst klart boken:

Ni startade med att ställa hypoteser och förutspå handlingen genom att analysera bokomslaget och titeln.

Stämde era hypoteser?

Har bilden på bokomslaget eller titeln fått en ny mening?

Vad tyckte ni mest om?

Var det något ni ogillade?

Vilken händelse gjorde störst intryck och varför?

Vilken karaktär gjorde störst intryck och varför?

När i tiden utspelar sig berättelsen?

Vilket budskap vill författaren förmedla?

Om ni hade varit författare till boken hade ni ändrat på något då?

Om ni skulle skriva en uppföljare till *Jakten på chillmyntet* vad skulle den handla om?

Gör uppgifterna som finns under rubriken "Arbeta vidare".

Gör text-kopplingar:

Koppla till egna erfarenheter eller en annan bok.

Fanns det någon händelse i boken som påminde om något ni själva har varit med om? När och på vilket sätt?

Har ni läst någon annan berättelse som påminner om *Jakten på chillmyntet*?

Fundera över vilka kopplingar kan ni göra mellan bokens innehåll och tema med händelser i omvärlden.

Frågeställningar

Du kan välja att ställa frågorna till eleverna vid gemensam läsning.

Du kan också dela in eleverna i mindre grupper och låta dem arbeta med frågorna gemensamt, muntligt eller skriftligt. Frågeställningarna kan också användas av eleverna vid enskild läsning. Frågorna är förslag, det är viktigt att frågorna anpassas till din elevgrupp.

Kapitel 1

1. Vad är det som är borta?
2. På vilket sätt hjälper chillmyntet Emi?
3. Vad är det som gör myntet speciellt, enligt Emi?
4. Hur känner sig Emi när chillmyntet är borta?
5. Vad säger läraren som får Emi att spetsa öronen och varför?

Kapitel 2

1. Hur kommer det sig att Emi tycker att Zeinabs lek är supertöntig?
2. Emi tänker att det värsta är att Zeinab alltid har någon att leka med.
Varför då, tror ni?
3. Zeinab bjuder in till lek. Varför vill inte Emi vara med, tror ni? Emi vill helst inte berätta om myntet. Hur kommer det sig, tror ni?
4. Vad hade ni gjort?

Kapitel 3

1. Vem är Ron och hur kommer det sig att Emi inte hälsar på Ron?
2. Vad försöker femmorna göra under rasterna, enligt Emi?
3. Brukar äldre vilja bestämma över yngre? Berätta hur ni tänker.
4. Vad händer mellan William och Emi på fotbollsplanen?
5. Vad tycker ni man kan göra för att hitta lugnet om man känner sig arg?

Kapitel 4

1. Vilka känslor upptäcker ni i kapitlet?
2. Hur är relationen mellan William och Emi? Berätta hur ni tänker.

Kapitel 5

1. Kapitelrubriken är "Smack!" Vad kommer att hända, tror ni?
2. Vad menas med att "se ut som ett åskmoln och att vara surmulen"?
3. Emi tycker att Yasmine är snäll. Vad är det som Emi gillar med henne, tror ni?
4. Stämde kapitlets innehåll med det som ni förutspådde?

Kapitel 6

1. Varför tror Emi att han blev av med chillmyntet vid tunneln?
2. Hur kommer det sig att han vill förstöra för Zeinab, tror ni?
3. Emi och Zeinab har varit bästa vänner. Varför är de inte det längre, tror ni?
4. Vad kan man göra för att hitta tillbaka till varandra om man blivit osams?
Berätta hur ni tänker.

Kapitel 7

1. Vad är det för skillnad mellan att skratta med någon eller att skratta åt någon?
2. Hur beskriver Emi känslan i kroppen?
3. Emi kan bara tänka på en sak. Vad är det?

Kapitel 8

1. Vad är det Yasmine ska berätta om för klassen efter rasten?
2. Vad är det som Emi får tankarna på nu och varför?
3. Har ni gått på skattjakt någon gång. Om ja, när och vad var det för skatt?

Kapitel 9

1. Hur fick piraten namnet "Kapten Kråkmås"?
2. Varför vill Heidi Skräkhuggare att Kapten Kråkmås ska ge upp skatten?
3. Hur slutar berättelsen om Kapten Kråkmås?
4. Klassens letande efter skatten får upp hoppet för Emi. Vad hoppas han på?
5. Vad heter Emi egentligen och varför upplever han att vuxna inte tror på att det är hans namn?

Kapitel 10

1. Vad berättar Yasmine som gör att klassen får veta varifrån namnet Kapten Kråkmås kommer från?
2. Vad är det för ledtråd klassen får som ska leda dem till skatten?
3. Vad tycker Emi om ledtråden?
4. Vad handlar sången om?
5. Vad tänker Emi på när han hör sången?

Kapitel 11

1. Vad är det Yasmine frågar Emi?
2. Varför vill han inte säga som det är, tror ni?
3. Vad tycker ni att han ska göra?

Kapitel 12

1. Vad där det Ron och Emi gör på biblioteket?
2. Vad är det som de gillar med att vara på biblioteket?
3. Vilka platser tycker ni om att vara på och varför just där?

Kapitel 13

1. Hur kommer det sig att pappan dunkar i väggen?
2. Hur kommer det sig att pappan ofta är trött och sur?
3. Hur gick det till när Emi fick sitt chillmynt?
4. Varför är just det myntet extra viktigt för Emi, vad säger texten?

Kapitel 14

1. Vem tar Emi hjälp av för att lösa ledtråden?
2. Vad säger hans syster Mari?
3. Ron hjälper till med att klura ut den andra ledtråden. Vad säger han?
4. Hur känner sig Emi?

Kapitel 15

1. Vad bråkar syskonen om på natten och varför?
2. Vad händer när mamman bankar i väggen?
3. Hur mår Emi när han vaknar på morgonen?
4. Zeinab lämnar inte Emi trots att han ber henne. Varför gör hon inte det, tror ni?

Kapitel 16

1. Hur kommer det sig att det svider till över hjärtat på Emi under idrottslektionen?
2. Vad händer mellan Emi och Henke?
3. "Hålet i magen slukar hela mig. Det är som att det blir svart i mig och hela universum". Vilken känsla beskriver Emi, tror ni?
4. Vad grundar sig känslan i?
5. Har ni känt samma känsla någon gång. Om ja, varför då?

Kapitel 17

1. Undersök illustrationen. Vad ser ni och vad tänker ni om det ni ser?
2. Emi tror att Henke har snott hans chillmynt och att han vill sno Casper. Vad menar Emi med det, tror ni?
3. Kan man "sno" en person från någon annan?
4. Vad gör Emi med Henkes skor och varför agerar han så, tror ni?

Kapitel 18

1. Idrottsläraren Gunnar ryter till och ber dem lämna fotbollsplanen. Varför då?
2. Emi lägger sig på en plint och somnar. Hur kommer det sig att han är så trött, tror ni?
3. Vad säger Sandra som berättar för oss att det har hänt förut?

Kapitel 19

1. Emi håller sig undan fotbollsplanen. Vad beror det på, tror ni?
2. Vad gör han på rasten istället för att spela fotboll?
3. Både Gunnar och Yasmine vill prata med klassen. Vad handlar det om?
4. Vad händer i klassen när de pratar om händelsen med skorna?
5. Sandra säger att hon tror att det var Emi och Emi säger att det var Dari. Vad skulle ni vilja ge för tips till Sandra och Emi?

Kapitel 20

1. Varför tycker Emi att det känns konstigt att se mamman i skolan?
2. Hur kommer det sig att Emi bara sitter tyst och sväljer hårt under utvecklingssamtalet, tror ni?
3. Hur hade ni känt om ni var Emi?

Kapitel 21

1. Vad får ni veta om varför Zeinab och Emi inte längre är vänner?
2. Hur kommer det sig att Emi önskar att utvecklingssamtalet ska ta slut, tror ni?

Kapitel 22

1. Yasmine berättar om chillmyntet för Emis mamma. Hur reagerar hon?
2. Hur kommer det sig att Emi inte har berättat om chillmyntet, tror ni?
3. Hade ni berättat om myntet och vad det betydde för er om ni varit Emi? Varför eller varför inte?

Kapitel 23

1. Varför sätter sig Emi i myshörnet på fritids, tror ni?
2. Vad händer när Emi hittar en glaskula?
3. Vad skulle ni vilja säga till Emi, Casper och Anna – Lena?

Kapitel 24

1. När Emi kommer hem, känns det taggigt inombords. Varför då, tror ni?
 2. Mamma frågar om Emi, Ron och Mari vill göra läxor vid köksbordet tillsammans med henne. Hur reagerar barnen?
 3. Emi tycker att det känns speciellt. Varför då, tror ni?
-

Kapitel 25

1. Vad är det Emi frågar sin pappa om?
2. Hur kommer det sig att pappan inte minns själva chillmyntet, tror ni?
3. Hur gör man om man kisar?
4. Vad är det som får pappan till att minnas?
5. Vad är det som får Emi att känna att glädjen väller upp inom honom?

Kapitel 26

1. Vad är det Emi viskar till sin mamma?
2. Vad menar Emi med att det känns som om han har en osynlig jacka på sig för att han är alldeles varm inombords?
3. ”Det kryper i benen av osynliga myror”. Vilken känsla är det som beskrivs och känner ni igen känslan?
4. Vad menar Yasmine när hon säger att man måste kunna stå för sina handlingar?

Kapitel 27

1. Vad säger Zeinab när hon sätter sig på gungan bredvid Emi?
2. ”Det börjar brinna längs ryggraden”. Varför känner Emi så, tror ni?
3. Varför ber Zenab om förlåtelse?
4. Emi bestämmer sig för att berätta om skorna för Yasmine. Vad kan ha fått honom att ändra sig, tror ni?

Kapitel 28

1. Vad säger Yasmine till Emi när han kommer in i klassrummet?
2. Emi väljer att berätta om skorna. Hur hade ni gjort om ni varit Emi?
3. ”Du får lov att vilja hålla vatten i Henkes skor, men du får inte lov att göra det”.
Vad menar Yasmine med det, tror ni?
4. Yasmine ringer inte hem. Hur kommer det sig, tror ni?
5. Yasmine ser orolig ut när Emi säger att han vill ge Henke nya skor om han hittar skatten. Varför då, tror ni?

Kapitel 29

1. Före skattjakten får de träffa Pirat Vreshatt. Vem tror Emi att det är?
2. Var hittar Emi skatten?

Kapitel 30

1. Emi tycker att det känns som om skatten inte är hans. Hur kommer det sig?
2. Klura på gåtans frågor. Vad skulle ni svara?
3. Vad viskar Zeinab i Emis öra?
4. Vad innehåller skattkistan och vilken skatt hade ni gissat att det var?
5. Emi tycker att det känns som om han svävar. Hur kommer det sig, tror ni?

Kapitel 31

1. Vem är det som kommer till Emi på rasten?
 2. Vad leker Emi och Zeinab under den rasten?
 3. Vad är det Zeinab hittar?
 4. Hur hamnade chillmyntet i ”Annan-landet”, tror ni?
 5. Varför säger Zeinab att det kanske inte är ett chillmynt längre, tror ni?
 6. Chillmyntet blev Kråkmyntet: ”Må jag aldrig förlora det igen”. Emi förstår att det inte är ett mynt som Zeinab tänker på utan något större. Vad är det, tror ni?
-

Arbeta vidare

Här finner du förslag på aktiviteter som du kan göra tillsammans med elevgruppen efter att ni läst och arbetat med boken. Väv gärna ihop ert arbete med ämnen som lyfts i boken.

Känslor

Använd gärna arbetsbladet. Låt var och en få rita och skriva vad som gör dem glada, arga eller ledsna. Samt vad som kan hjälpa för att det ska kännas bättre om man blivit arg eller ledsen. Till exempel kanske någon skriver jag vill bli tröstad. Berätta också att det finns vuxna som kan hjälpa om man blivit ledsen eller arg.

Undvik att bli osams

Vad gör eleverna för att förebygga ilska som kan leda till att de blir osams? Skriv ner de strategier som eleverna kommer på. Till exempel jag brukar räkna till 10. Berätta också att det finns vuxna som kan hjälpa.

Vänliga ord

Använd gärna arbetsbladet. Låt var och en skriva ner vad de blir glada av att höra. Låt alla läsa upp vad de skrivit. Klipp ut alla hjärtan och sätt upp dem i klassrummet.

Gör en bra rast

I förväg kan du dela in eleverna i mindre lekgrupper som de ska ingå i under några raster. Låt eleverna vara delaktiga i planeringen av aktiviteterna som de ska göra och på så sätt öva elevinflytande och delaktighet. I framtagandet av aktiviteter kan du låta eleverna arbeta i mindre grupper och planera några gemensamma rastlekar ca två lekar per grupp. Inled med att diskutera: Vad är en bra rast, enligt eleverna? Vilka lekar tycker eleverna är roliga? Hur kan alla bidra till att det blir en bra aktivitet och rast? När grupperna är klara presenterar de sina aktiviteter och du sammanställer allas förslag.

Mitt "chillmynt"

Emi har ett chillmynt som betyder mycket för honom. Myntet bidrar till att han känner sig trygg och lugn. Inled med att var och en får reflektera över vad eller vem som gör dem trygga och lugna. Därefter kan du dela in eleverna i par. Vem eller vad gör eleverna trygga och lugna? Låt paren samtala. Vad var lika? Vad var olika?

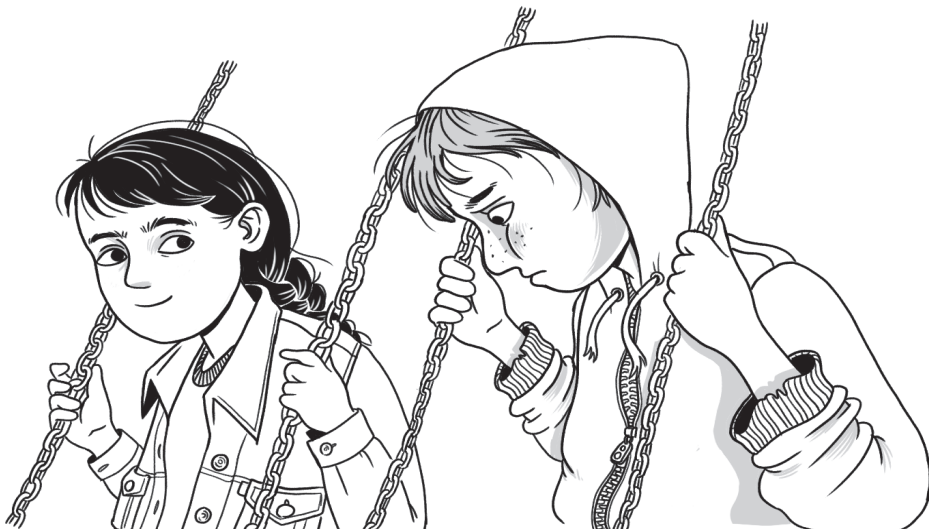

Känslor

Det här gör mig arg eller ledsen

Det känns bättre om jag

Det här gör mig glad

Vänliga ord

Vänliga kommentarer och uppmuntran kan bidra till en extra bra dag.
Skriv en vänlig kommentar som värmer i hjärtat.

